

A Development of Painting Curriculum Using Simson's Practical Skills Learning Model for Grade 3 Students

¹ Prinwarit Siwasrirungrod and ² Parinyapast Seethong

Lampang Rajabhat University, Thailand

E-mail: judyhloly12@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-1465-1245>

E-mail: parinyapast@g.lpru.ac.th, ORCID ID <https://orcid.org/0009-0004-5902-3730>

Received 19/02/2024

Revised 23/02/2024

Accepted 05/03/2024

Abstract

Background and Aims: Drawing and painting is a joy for many people. It is also a practice of visual skills. small muscles creativity and artistic skills in itself It is also a practice of relaxation and meditation. From the current problems in teaching art subjects Visual arts content From an interview with an art teacher In Grade 3, it was found that students lacked drawing and painting skills. The curriculum is therefore the heart of education. In this course, students learn according to their own needs and interests. Challenge your ability to improve your drawing and painting abilities each time with repeated practice. Until you practice it yourself with simple steps. Until able to do it expertly Able to apply and develop initiatives Imagine creating your creations. The objectives of this research were 1) create and verify the quality of development of the painting curriculum using Simpson's practical skills learning model for grade 3 students and 2) Study the results of using the painting course using the skill learning style of Simpson's practical skills for third graders

Methodology: The painting course uses the skill learning style of Simpson's practical skills for third graders, which is preliminary experimental research. a pattern used in This experiment is a one-group pre-test-post-test design. The sample groups are class students 3rd year of primary school, 2nd semester of academic year 2566 B.E., Ban Pong Sanook School, Mueang District, Province Lampang, Lampang Primary Educational Service Area Office 1, totaling 42 people, which was obtained randomly. (Cluster Random Sampling) Research tools include Courses and manuals. The ability to paint test had a difficulty value was 0.80. The discrimination value was 0.21. The reliability value was 0.86, and the statistics used in data analysis are Average, percentage, standard deviation, and t-test dependent.

Results: The research found that the development of a painting curriculum using Simpson's practical skills learning model for grade 3 students has 7 elements 1) Background 2) Principles 3) objectives 4) the content in the curriculum consisting of 5 units (1) The Beautiful Flower (2) The Happy in my home (3) The Cute Earth Animals (4) The round face child (5) Favorite Items 5) Learning Activity Process 6) Learning ais/sources 7) assessment and evaluation. And the overall curriculum guidelines are most appropriate. After utilizing the development of the painting curriculum using Simpson's practical skills learning model for grade 3 students it was found that The ability to draw and paint post-test was statistically significantly higher than pre-test at .05.

Conclusion: Drawing and painting course using Simpson's practical skills learning model. For Grade 3 students, this is an appropriate learning method that will enhance learning efficiency in art subjects. Visual arts course and develop drawing and painting skills very well. Because students learn about the needs and interests of students. Students also challenge their abilities each time by practicing repeatedly until they can progress from easy to proficient. Able to apply and develop initiatives Imagine creating your work that is different from the original. Make students happy in learning.

Keywords: Curriculum Development; Drawing and Painting; Simpson's Practical Skills Learning Model; Drawing and Painting Ability

การพัฒนาหลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

¹ ปถุณวริทธิ์ ศิวะศรีรุ่งโรจน์, และ ² ปริญญาภา สีทอง
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การวาดภาพระบายสีเป็นความสุขของคนหลายคน ซึ่งนอกจากประโยชน์ที่จะได้รับคือ การฝึกฝนทักษะสายตา กล้ามเนื้อมัดเล็กความคิดสร้างสรรค์ และทักษะด้านศิลปะในตัวเองแล้ว ยังเป็นการผ่อนคลายและฝึกสมาธิ จากสภาพปัญหาปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอนวิชาศิลปะ สาระทัศนศิลป์จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในวิชาศิลปะ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนขาดทักษะการวาดภาพระบายสีหลักสูตรจึงเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา หลักสูตรนี้นักเรียนได้เรียนรู้ในความต้องการและความสนใจของตนเอง ทำทหายความสามารถของตนเองในการพัฒนาความสามารถการวาดภาพระบายสีแต่ละครั้งด้วยการฝึกปฏิบัติซ้ำๆ บ่อยๆ จนสามารถปฏิบัติได้เองจากขั้นที่ง่ายจนทำได้อย่างชำนาญ สามารถประยุกต์ใช้และพัฒนาความคิดริเริ่ม จินตนาการสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง ดังนั้นการวิจัยเรื่องนี้จึงมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) สร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 2) ศึกษาผลการใช้หลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ระเบียบวิธีการวิจัย: หลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น แบบแผนที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อน-หลังการทดลอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนบ้านปงสนุก อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 จำนวน 42 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตร คู่มือการใช้หลักสูตร แบบทดสอบวัดความสามารถการวาดภาพระบายสี มีค่าความยากง่าย อยู่ที่ 0.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ที่ 0.21 ค่าความเชื่อมั่นใช้ได้อยู่ที่ 0.86 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระ

ผลการวิจัย: 1) หลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร (2) หลักการของหลักสูตร (3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร ประกอบด้วย 5 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ดอกไม้แสนสวย หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 บ้านเราแสนสุข หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สัตว์โลกน่ารัก หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เด็กน้อยหน้ากลม หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 สิ่งของชอบใจ (5) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตร (6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ของหลักสูตร (7) การวัดและประเมินผลของหลักสูตร ใน

ภาพรวมหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และคู่มือการใช้หลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 2) นักเรียนที่เข้าร่วมการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการวาดภาพระบายสีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผล: หลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่จะเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้วิชาศิลปะ รายวิชาทัศนศิลป์และพัฒนาทักษะการวาดภาพระบายสีได้เป็นอย่างดี เพราะนักเรียนได้เรียนรู้ในความต้องการและความสนใจของนักเรียน นักเรียนยังได้ทำท่ายความสามารถของตนเองในแต่ละครั้งด้วยการฝึกปฏิบัติซ้ำๆ บ่อยๆ จนสามารถปฏิบัติได้เองจากขั้นที่ง่ายจนทำได้อย่างชำนาญ สามารถประยุกต์ใช้และพัฒนาความคิดริเริ่มจินตนาการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองให้มีความแตกต่างไปจากเดิม ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตร; การวาดภาพระบายสี; รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน; ความสามารถการวาดภาพระบายสี

บทนำ

การวาดภาพระบายสีเป็นอีกภาษาหนึ่งของมนุษย์ที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดออกมาให้ผู้อื่นรับรู้ได้ ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้นักเรียนได้เรียนศิลปะ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยเฉพาะสาระทัศนศิลป์ ซึ่งให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของทัศนธาตุ (Visual Element) คือ รายละเอียดของสิ่งที่มองเห็นในผลงานทัศนศิลป์ ประกอบด้วย จุด เส้นรูปร่าง รูปทรง น้ำหนักอ่อน-แก่ พื้นผิว และสี นำมาสร้างสรรค์เข้าด้วยกันและเกิดการรวมตัวกันอย่างสมบูรณ์ โดยอาศัยหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ การถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกจากเหตุการณ์ชีวิตจริง สร้างงานทัศนศิลป์ตามที่ตนชื่นชอบสามารถแสดงเหตุผลและวิธีการในการปรับปรุงงานของตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาศิลปะ สาระทัศนศิลป์ยังประสบปัญหาอยู่หลายด้าน โดยปัญหาที่พบมากที่สุดคือ การระบายสียังเป็นเส้นไม่เรียบเนียน และระบายสีไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันทำให้ไม่สวยงาม การวาดภาพระบายสีของนักเรียนส่วนใหญ่เน้น ไม่เรียบบรรยากาศ การวาดภาพ ยังเป็นการวาดภาพตามแบบในหนังสือ ไม่กล้าลงเส้นกลัววาดผิด การระบายสีไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน (แพรวนภา อินทสิทธิ์, 2562) มีผลทำให้นักเรียนได้คะแนนน้อยและส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

หลักสูตรจึงเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษาทุกระดับเพราะหลักสูตรจะเป็นตัวกำหนดแนวทางในการพัฒนานักเรียน เป็นเครื่องนำทางในการจัดความรู้และประสบการณ์ ซึ่งครูจะต้องปฏิบัติตามหลักสูตรที่กำหนดเพื่อให้นักเรียนได้รับการจัดการศึกษาตามจุดมุ่งหมาย หรือมาตรฐานเดียวกัน (ขวลิต ชูกำแหง, 2551: 29-30) ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรควรเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องไม่หยุดนิ่ง มีความยืดหยุ่น โดยข้อมูลที่จะใช้ในการพัฒนาหลักสูตรควรมาจากหลายแหล่ง อันได้แก่ บริบทของสังคมและโรงเรียน ความต้องการนักเรียน เนื้อหาวิชาและทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการพัฒนาหลักสูตรของทาบา ประกอบด้วย ขั้นตอน ดังนี้ การวินิจฉัยความต้องการ การกำหนดวัตถุประสงค์ การเลือกเนื้อหา การจัดองค์ประกอบของ

เนื้อหา การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดองค์ประกอบการเรียนรู้ และการวินิจฉัยสิ่งที่ประเมิน การเลือกวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ประเมิน (Taba, 1962: 12) ซึ่งในหลักสูตรนี้ผู้วิจัยได้จัดเนื้อหาเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียนในเรื่องการวาดภาพพระบายสีโดยจัดเนื้อหาและประสบการณ์ของหลักสูตรที่ส่งเสริมความสามารถการวาดภาพพระบายสี สอดคล้องกับ ขวัญชนก โพธิ์ศรี และ ปถุณต์ นัจนฤตย์ (2565: 190-202) กล่าวว่า ผลการสัมภาษณ์นักเรียน เรื่อง ความต้องการในการพัฒนาการระบายสีไม้ พบว่า นักเรียนทุกคนที่ให้สัมภาษณ์ความต้องการในการพัฒนาสีไม้ นักเรียนชอบการระบายสีไม้ โดยการระบายกดสีให้เข้ม ระบายโดยการวาดเส้นรอบ ๆ ก่อน และระบายไล่น้ำหนัก การระบายสีไม้คือการเรียนรู้การระบายสีขั้นพื้นฐานที่นักเรียนควรเรียนรู้ จากผลการประเมินทักษะการระบายสีของนักเรียน พบว่า ผู้เรียนมีความสามารถทางด้านทักษะการระบายสีเพิ่มมากขึ้น

หลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนได้เรียนรู้ในความต้องการและความสนใจของนักเรียน นักเรียนยังได้ทำท่ายความสามารถของตนเองในการพัฒนาความสามารถการวาดภาพพระบายสีแต่ละครั้งด้วยการฝึกปฏิบัติซ้ำๆ บ่อยๆ จนสามารถปฏิบัติได้เองจากขั้นที่ง่ายจนทำได้อย่างชำนาญ สามารถประยุกต์ใช้และพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานตามจินตนาการของตนเองให้มีความแตกต่างไปจากเดิม โดยรูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ทิศนา แคมมณี (2552: 244-245) กล่าวว่า มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย 7 ขั้น ดังนี้ 1) ขั้นการรับรู้ (Perception) 2) ขั้นการเตรียมความพร้อม (Readiness) 3) ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม (Guided Response) 4) ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง (Mechanism) 5) ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ (Complex Overt Response) 6) ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ (Adaptation) 7) ขั้นการคิดริเริ่ม (Origination) ซึ่งขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สันช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงทำซ้ำ ๆ หลายๆ ครั้ง จนเกิดความคล่องแคล่ว ชำนาญสามารถสร้างงานตามจินตนาการได้อย่างสร้างสรรค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุตรา สุวคันธกุล (2564) ที่ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสีน้ำโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการวาดภาพสีน้ำ อย่างเป็นระบบขั้นตอน โดยเริ่มเรียนจากเทคนิควิธีอย่างง่าย เพื่อนำไปสู่เทคนิควิธีที่ซับซ้อนขึ้น โดยผ่านกระบวนการฝึกทักษะปฏิบัติแบบซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง จนเกิดความชำนาญเชี่ยวชาญคล่องแคล่ว จนสามารถสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้ตามจินตนาการ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาความสามารถในการวาดภาพพระบายสี และเป็นแนวทางสำหรับครูที่สอนศิลปะ รายวิชาทัศนศิลป์ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การทบทวนวรรณกรรม

การพัฒนาหลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องไว้ตามลำดับต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นการปรับกิจกรรมการเรียนการสอน หรือกิจกรรมเสริม การปรับหรือเพิ่มเติม รายละเอียดเนื้อหาวิชา การจัดทำรายละเอียดเนื้อหาวิชาขึ้นมาใหม่ และการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ซึ่งเน้นให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมจัดทำหลักสูตรร่วมกัน ได้แก่ ผู้ปกครอง นักเรียนและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้การเรียนรู้สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น (กรมวิชาการ, 2540: 31-32; ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2564: 60) และทาบไปได้กล่าวว่าการพัฒนาหลักสูตรมี 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวินิจฉัยความต้องการ 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การเลือกเนื้อหา 4) การจัดองค์ประกอบของเนื้อหา 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ 6) การจัดองค์ประกอบการเรียนรู้ 7) การวินิจฉัยสิ่งที่ประเมิน การเลือกวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ประเมิน (Taba, 1962: 12)

2. รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน

ทักษะรูปแบบของซิมพ์สันเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางกายของนักเรียนเป็นความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อหลาย ๆ ส่วน ซึ่งทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้วจะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญและความคงทน ผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการ มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ (Perception) เป็นขั้นการให้นักเรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ โดยการให้นักเรียนสังเกตการทำงานนั้นอย่างตั้งใจ ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม (Readiness) เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงาน หรือแสดงพฤติกรรมนั้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะเคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้นๆ และมีจิตใจและสภาวะอารมณ์ที่ดีต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้นๆ ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม (Guided Response) เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่นักเรียนในการ ตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้นักเรียนเรียนแบบการกระทำ หรือการแสดงทักษะนั้นๆ หรือ อาจใช้วิธีการให้นักเรียนลองผิดลองถูก จนกระทั่งสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง (Mechanism) เป็นขั้นที่ ช่วยให้นักเรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติ และเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้นๆ ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ (Complex Overt Response) เป็นขั้นที่ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้นๆ จนนักเรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ เป็นไปโดยอัตโนมัติและด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ (Adaptation) เป็นขั้นที่ช่วยให้นักเรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่างๆ ขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม (Origination) เมื่อนักเรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

อย่าง ชำนาญ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ๆ ในการกระทำ หรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ (ทิตนา เขมมณี. 2552: 244-245)

3. การวาดภาพระบายสี

การวาดภาพระบายสีเป็นการแสดงออกของมนุษย์หรือการสร้างสรรค์ผลงานต่าง ๆ ด้วยความเพียรพยายาม เพื่อให้ผลงานนั้น ๆ เกิดความหมายด้วยคุณค่าทางความงามตามจินตนาการที่ต้องการ ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 2 ส่วน ประกอบด้วย 1) องค์ประกอบด้านรูปแบบ หมายถึง สิ่งที่มองเห็นในงานทัศนศิลป์เป็นส่วนที่ศิลปินสร้างขึ้นด้วยการประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุซึ่ง ได้แก่ จุด เส้น รูปร่าง และรูปทรง ค่าน้ำหนัก บริเวณว่าง สี พื้นผิว 2) องค์ประกอบด้านเนื้อหา หมายถึง องค์ประกอบที่เป็นนามธรรมหรือโครงสร้างทางจิต คติความเชื่อ เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวสู่การสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ โดยให้ความสำคัญกับแนวคิดที่แปลกใหม่และความริเริ่มสร้างสรรค์ จากการศึกษาจึงสรุปความหมายขององค์ประกอบของการวาดภาพระบายสีหมายถึง กระบวนการถ่ายทอดผลงานของนักเรียน โดยนำส่วนประกอบย่อย ๆ ของทัศนธาตุมาจัดวางรวมกันอย่างสอดคล้องกลมกลืนและมีความหมายใหม่เกิดรูปแบบเนื้อหาเรื่องราว และทัศนธาตุต่าง ๆ จนเกิดรูปร่างหรือรูปแบบต่าง ๆ อันเด่นชัด มาถ่ายทอดลงในชิ้นงานเพื่อให้ได้ผลงานที่มีคุณค่าทั้งด้านความงามและมีคุณค่าทางจิตใจ จนเกิดเป็นผลงานชิ้น (กุลนิดา เหลือบจำเริญ. 2553: 6; ชลุด นิมเสมอ. 2553: 30-89)

กรอบแนวคิดการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ เป็นวิจัยการทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Designs) แบบแผนการทดลอง ครั้งนี้คือ One-Group Pre-test-Post-test Design

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นักเรียนที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านปงสนุก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 7 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 283 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/3 โรงเรียนบ้านปงสนุก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 42 คน ได้จากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. หลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2. คู่มือการใช้หลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

3. แบบทดสอบวัดความสามารถการวาดภาพระบายสี

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรฯ ประกอบด้วย

1. แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2. แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้หลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. แบบทดสอบวัดความสามารถการวาดภาพระบายสี มีลักษณะเป็นแบบทดสอบชนิดอัตนัย จำนวน 1 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน การตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนรูบริกส์ (Scoring Rubrics) ประกอบด้วย 3 ประเด็น คือ 1) ด้านการวาดภาพ 15 คะแนน 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ 5 คะแนน และ 3) ด้านการระบายสี 10 คะแนน นักเรียนต้องผ่านเกณฑ์ ระดับ ดี ขึ้นไปทุกประเด็น ซึ่งนักเรียนต้องได้คะแนน 24 คะแนนขึ้นไปจากคะแนนเต็ม 30 คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำหลักสูตรฯ และกระบวนการดำเนินการจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. จัดทำร่างหลักสูตรฯ คู่มือการใช้หลักสูตรฯ และแบบทดสอบวัดความสามารถการวาดภาพระบายสี

3. นำร่างหลักสูตรฯ คู่มือการใช้หลักสูตรฯ และแบบทดสอบวัดความสามารถการวาดภาพระบายสีให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาความเหมาะสมถูกต้องพบว่า ความเหมาะสมของหลักสูตรฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) คู่มือการใช้หลักสูตรฯ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) และแบบทดสอบวัดความสามารถการวาดภาพระบายสีมีค่าความยากง่าย (p) อยู่ที่ 0.80 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ที่ 0.21 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบใช้ได้อยู่ที่ 0.86 และมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ที่ 1.0

4. ปรับปรุงแก้ไขร่างหลักสูตรฯ คู่มือการใช้หลักสูตรฯ และแบบทดสอบวัดความสามารถการวาดภาพระบายสีตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงการจัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. ให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนเรียนเรื่องการวาดภาพระบายสี ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิด อัตนัย จำนวน 1 ข้อ ใช้เวลา 2 ชั่วโมง

3. ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามคู่มือการใช้หลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เวลารวม 5 สัปดาห์ สัปดาห์

ละ 3 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 15 ชั่วโมง โดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั่วโมง ชุมนุมศิลป์ สร้างสรรค์, สอนเสริม, แนะแนว, ลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้

4. หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สิ้นสุดลง ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังเรียนเรื่อง ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถการวาดภาพพระบายสี ซึ่งเป็นแบบทดสอบชนิด อัตนัยที่ให้นักเรียนวาดภาพและระบายสีตามคำสั่ง จำนวน 1 ข้อ ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบจำนวน 2 ชั่วโมง

5. รวบรวมผลการทดสอบวัดความสามารถการวาดภาพพระบายสี เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การทดสอบความตรงเชิงเนื้อหา ใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence) (IOC)

2.2 การวิเคราะห์คุณภาพของข้อสอบอัตนัยคำนวณจากสูตรของวิทนีย์และซาเบอร์(Whitney, D.R.& Sabers, D., 1970) (p)

2.3 การหาความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบราค (Cronbach's alpha coefficient) (α)

3. สถิติในการทดสอบสมมติฐาน: การเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างก่อนและหลัง ทดลองใช้หลักสูตรฯ โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่อิสระ (t-test dependent samples)

ผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏดังนี้ หลักสูตรที่สร้างขึ้น คือ หลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร ประกอบด้วย 5 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ดอกไม้แสนสวย หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 บ้านเราแสนสุข หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สัตว์โลกน่ารัก หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เด็กน้อยหน้ากลม หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 สิ่งของชอบใจ 5) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของหลักสูตร 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ของหลักสูตร 7) การวัดและประเมินผลของหลักสูตร ในภาพรวมหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.51) คู่มือการใช้หลักสูตรในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.50)

2. ผลการใช้หลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลปรากฏดังนี้ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการวาดภาพพระบายสีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

1.1 หลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มี 7 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร ประกอบด้วย 5 หน่วย ได้แก่ หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ดอกไม้แสนสวย หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 บ้านเราแสนสุข หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 สัตว์โลกน่ารัก หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เด็กน้อยหน้ากลม หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 สิ่งของชอบใจ 5) การจัดการเรียนการสอน 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล ทั้งนี้เป็นผลมาจากที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับหลักสูตรและสังเคราะห์องค์ประกอบของหลักสูตรของนักวิชาการและนักการศึกษา โดยผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการศึกษาองค์ประกอบของหลักสูตรเพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรที่ตรงความต้องการของนักเรียน ซึ่งองค์ประกอบของหลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สอดคล้องกับ นิคมล โนวิชัยและปริญญญา สีสทอง (2565: 68) ที่ได้ทำงานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพโครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ใกล้เคียงกัน ได้แก่ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของหลักสูตร 2) หลักการของหลักสูตร 3) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 4) โครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร 5) การจัดการเรียนการสอน 6) สื่อและแหล่งการเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล และสอดคล้องกับณัชฌิชา โพธิ์ใจและวาริรัตน์ แก้วอุไร(2562: 61-74) ได้ทำงานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบตามแนวคิดคุณลักษณะศึกษาของลิกโคนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ใกล้เคียงกัน ได้แก่ 1) ความเป็นมาของหลักสูตร 2) หลักการ 3) จุดหมาย 4) เนื้อหาสาระ 5) กระบวนการเรียนรู้ 6) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 7) การวัดผลประเมินผล โดยผู้วิจัยได้เลือกแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของทาบา (Taba, 1962: 12) เนื่องจากหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาเป็นหลักสูตรระดับหน่วยการเรียนรู้ ซึ่งมีกระบวนการพัฒนา โดยขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 7 ขั้นตอนดังนี้ 1) การวินิจฉัยความต้องการ จากการสำรวจความต้องการและความสนใจของนักเรียน แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสมกับความต้องการและเหมาะกับวัยของผู้เรียน ซึ่งเป็นแนวทางที่สำคัญในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ โดยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นที่ 1 มาเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ 3) การเลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เนื้อหาที่คัดเลือกบรรจุลงในหลักสูตรจะต้องมีความสำคัญและถูกต้อง 4) การจัดองค์ประกอบของเนื้อหา การจัดรวบรวมเนื้อหาสาระ พิจารณาถึงความเหมาะสมในการที่จะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างเป็นลำดับขั้นตอน 5) การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ โดยศึกษาถึงกระบวนการเรียนรู้ และวิธีการสอนแบบต่างๆ จะต้องวางแผนเลือกประสบการณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและผู้เรียน 6) การจัดองค์ประกอบ การเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนที่บรรลุตามจุดประสงค์ที่วางไว้

7) การวินิจฉัยสิ่งที่ประเมิน การเลือกวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ประเมิน การประเมินผล เป็นการพิจารณาว่าหลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด จากวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล มีปัญหาหรือข้อบกพร่องในขั้นตอนใด เพื่อจะได้ทำการปรับปรุงแก้ไขต่อไป ซึ่งผู้วิจัยให้ความสำคัญกับขั้นตอนที่ 1 การวินิจฉัยความต้องการของนักเรียนเป็นอันดับแรกเนื่องมาจากการพัฒนาหลักสูตรที่ต้นนั้นจะต้องรู้ถึงบริบทต่าง ๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สภาพการจัดการเรียนการสอน ปัญหาในการจัดจัดการเรียนการสอน ความต้องการ และความสนใจของนักเรียน และขั้นตอนที่ 3 การเลือกเนื้อหา ผู้วิจัยได้เลือกและกำหนดเนื้อหาที่เป็นความต้องการและความสนใจของนักเรียน โดยคำนึงถึงเนื้อหาที่เหมาะสมตามวัย ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและเป็นเรื่องใกล้ตัวของนักเรียน นอกจากนี้ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับขั้นที่ 6 การจัดองค์ประกอบการเรียนรู้ ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่จะเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้วิชาศิลปะ รายวิชาทัศนศิลป์และพัฒนาทักษะการวาดภาพระบายสีได้เป็นอย่างดี เพราะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกฝนการปฏิบัติอย่างเป็นลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง ให้นักเรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำจากการสังเกตการณ์ เตรียมความพร้อมโดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะทำการเคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้น ๆ จากการให้นักเรียนเลียนแบบการกระทำ ลองผิดลองถูกทำซ้ำ ๆ หลาย ๆ ครั้ง จนเกิดกลไกที่สามารถกระทำตัวเองและเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น อย่างคล่องแคล่ว ชำนาญ สามารถปรับปรุงผลงานของตนเองและประยุกต์ใช้ ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในชีวิตประจำวัน

1.2 ผลการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้วิจัยได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรตามขั้นตอนต่าง ๆ รวมถึงนำปัญหาที่พบและเกิดขึ้นจริงกับนักเรียนและได้ศึกษาบริบทการจัดการเรียนรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ แล้วนำมาวิเคราะห์และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร จากนั้นสร้างหลักสูตร และคู่มือการใช้หลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยได้นำหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร จากนั้นผู้วิจัยได้นำผล การตรวจสอบคุณภาพมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตร ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้หลักสูตรและคู่มือการใช้หลักสูตรมีคุณภาพ ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ โอลิวา (Oliva, 1992: 26) ได้กล่าวถึงแนวคิดการประเมินผลหลักสูตรไว้ว่า การประเมินหลักสูตรเป็นการพิจารณา ทบทวนเกี่ยวกับคุณภาพของหลักสูตรโดยใช้ผลจากแง่มุมต่าง ๆ การประเมินหลักสูตรนั้นเป็นการเตรียมข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในระยะต่าง ๆ ของหลักสูตรขึ้นมาใช้เพื่อสรุปว่าคุณค่าของหลักสูตรที่สร้างขึ้นหรือพัฒนามีคุณภาพดีเพียงใดหรือไม่ดีเพียงใดหรือได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ มีส่วนใดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข โดยการประเมินผลหลักสูตรต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มจะทำหลักสูตร จนกระทั่งได้หลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งการประเมินหลักสูตรเป็นงานที่ต้องอาศัยผู้ที่รู้ในเรื่องหลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตรอย่างแท้จริง จึงจะได้ผลที่สมบูรณ์ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับจันทร์รัตน์ จาตแหและปริญญาภาส สีทอง (2565: 153-164) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้กลวิธีการสอนแบบดี อาร์ ที เอ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผลการประเมินหลักสูตรมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ที่สุด และคู่มือการใช้หลักสูตรมีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ สุธน วงศ์แดง ภาณุมาศ เศรษฐจันทรและวีระพงษ์ สิงห์ครุฑ (2561: 75-87) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาครูมหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับเพชรปานิ อินทรพาณิชย์ สำราญ กำจัดภัย และสมพร หลิมเจริญ (2560: 99-106) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรเสริม เพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสกจนคร ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรเสริมที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2. ผลการใช้หลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

นักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยคะแนนความสามารถการวาดภาพพระบายสี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน มีความสามารถในการวาดภาพพระบายสีดีขึ้น ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตรงกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน มีองค์ประกอบของหลักสูตรที่สอดคล้องกันและส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่วางไว้ ส่วนของเนื้อหาที่สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียนเช่นเดียวกับหลักสูตรจึงส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจและพึงพอใจที่จะศึกษามากยิ่งขึ้น นอกจากนี้กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน กล่าวโดย ทิศนา ขัมมณี (2552: 244-245) ซึ่งมี 7 ขั้น โดยผู้วิจัยได้ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมทุกขั้น โดยขั้นที่ 1 ขั้นการรับรู้ (Perception) นักเรียนได้รับแรงบรรดาลใจจากการดูวิดีโอที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติและผลงานของศิลปินนักวาดภาพฝีมือระดับโลก และระดับประเทศไทย ทำให้นักเรียนสนใจเรียนวิชาศิลปะเพิ่มขึ้นจากการสังเกตได้จากความกระตือรือร้นที่จะเรียนและมีการซักถามเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนมากขึ้น ขั้นที่ 2 ขั้นการเตรียมความพร้อม (Readiness) นักเรียนได้ฝึกทำสมาธิและเตรียมความพร้อมที่หลากหลายวิธีการ ได้แก่ การขยับหมุนข้อมือ กำมือ แบมือ ทดลองวาดเส้นต่างๆ และการทำสมาธิ ทำให้จิตใจและอารมณ์ของนักเรียนพร้อมที่จะเรียนรู้ ขั้นที่ 3 ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม (Guided Response) นักเรียนเลียนแบบการวาดภาพพระบายสีจากที่ครูสาธิตให้ดู โดยมีครูคอยให้คำแนะนำเทคนิคและเสริมแรงกำลังใจในการวาดภาพพระบายสี ทำให้นักเรียนสามารถทำได้ด้วยตนเอง และขั้นที่สำคัญที่ทำให้ให้นักเรียนสามารถทำตัวเอง คือ ขั้นที่ 4 ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง (Mechanism) ขั้นที่ 5 ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ และขั้นที่ 6 ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ (Adaptation) โดยทั้ง 3 ขั้นนี้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง จากการฝึกฝนวาดภาพ ซ้ำ ๆ หลายครั้ง ทำให้เกิดความชำนาญ คล่องแคล่วเป็นไปโดยอัตโนมัติ ซึ่งครูคอยให้ข้อมูลป้อนกลับ เพื่อให้นักเรียนปรับปรุงและแต่งเติมผลงาน โดยที่ครูคอยให้คำแนะนำ กระตุ้น เสริมแรง และให้กำลังใจ จนนักเรียนเกิดความมั่นใจสามารถวาดภาพพระบายสีออกมาได้อย่างสวยงาม ทั้งนี้ในขั้นที่ 7 ขั้นการคิดริเริ่ม (Origination) นักเรียนได้ใช้ความคิดริเริ่มและความคิดสร้างสรรค์ในการวาดภาพพระบายสี พัฒนาภาพวาดพระบายสี ให้เป็นรูปแบบที่แปลกใหม่แตกต่างจากเดิม มีการระบายสีได้เหมาะสมกับภาพอย่างสวยงาม และเก็บรายละเอียดของผลงานด้วยการตัดเส้นจนทำให้ได้งานที่สวยงาม ซึ่งหลักสูตรการวาดภาพพระบายสีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมพ์สัน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนได้เรียนรู้ในความต้องการและความสนใจของนักเรียน นักเรียน

ยังได้ทำทำความสามารถของตนเองในแต่ละครั้งด้วยการฝึกปฏิบัติซ้ำๆ บ่อยๆ จนสามารถปฏิบัติได้เองจากขั้นที่ง่ายจนทำได้อย่างชำนาญ สามารถประยุกต์ใช้และพัฒนาความคิดริเริ่ม จินตนาการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองให้มีความแตกต่างไปจากเดิม ทำให้นักเรียนมีความสุขในการเรียนรู้ สอดคล้องกับ อนุตรา สุวคันธกุล (2564: 57-58) ที่ผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสีน้ำโดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน ทำให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติการวาดภาพสีน้ำ อย่างเป็นระบบขั้นตอน โดยเริ่มเรียนจากเทคนิควิธีอย่างง่าย เพื่อนำไปสู่เทคนิควิธีที่ซับซ้อนขึ้น โดยผ่านกระบวนการฝึกทักษะปฏิบัติแบบซ้ำๆ หลายๆ ครั้ง จนเกิดความชำนาญเชี่ยวชาญ คล่องแคล่ว จนสามารถสร้างสรรค์ผลงานออกมาได้ตามจินตนาการ ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. งานวิจัยนี้เป็นแนวทางในการนำไปใช้กับโรงเรียนอื่นที่สนใจพัฒนาความสามารถการวาดภาพระบายสีของนักเรียน ซึ่งนักเรียนควรมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับทัศนธาตุ และการจัดองค์ประกอบศิลป์ เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างราบรื่นและเข้าใจหลักการของการวาดภาพระบายสีชัดเจนขึ้น
2. การจัดกิจกรรมในชั้นตอนที่ 5 ขึ้นการกระทำอย่างชำนาญ นักเรียนได้ฝึกฝนการวาดภาพนั้นอีกครั้งเป็นครั้งที่ 3 ของการวาดภาพระบายสี ซึ่งนักเรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่ว ชำนาญเป็นไปโดยอัตโนมัติ อาจทำให้นักเรียนบางคนทำงานโดยขาดความรอบคอบ ครูผู้สอนอาจต้องกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและความท้าทายตนเองที่จะทำผลงานออกมาให้สวย หรือเสริมแรงด้วยรางวัล
3. ควรให้นักเรียนได้ฝึกการวาดภาพระบายสีอย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการวาดภาพระบายสี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบ การเรียนรู้วิธีการสอน หรือเทคนิคการสอนอื่น ๆ เช่น การเรียนรู้แบบการใช้ปัญหาเป็นฐาน
2. ควรมีการศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการวาดภาพระบายสีโดยใช้รูปแบบ การเรียนรู้ทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน ผ่าน แอปพลิเคชัน Tik Tok, YouTube

เอกสารอ้างอิง

- เพชรปาดิ อินทรพาณิชย์ สำราญ กำจัดภัย และสมพร หลิมเจริญ. (2560). การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลสกลนคร. *วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม*. 7 (1), 99-106.
- แพรวนภา อินทสิทธิ์. (2562). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการวาดภาพ โดยการเรียนตามหลักการของเดวีส์ร่วมกับเทคนิคการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ที่มีผลต่อความคิดสร้างสรรค์ ความสุขในการเรียน และความรับผิดชอบ วิชาทัศนศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- กรมวิชาการ. (2540). *แนวทางการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลนิดา เหลือบจำเริญ. (2553). *องค์ประกอบศิลป์*. ปทุมธานี: สกายบุ๊กส์ จำกัด.
- ขวัญชนก โพธิ์ศรี และ ปณัตต์ นัจนฤตย์. (2565). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการระบายสีไม้ด้วยเทคนิค 5'S สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนต้นโรงเรียนชุมชนทางตลิ่งชัน. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร*. 20 (1), 190-202.
- จันทร์รัตน์ จาดแห และปริญญาภา สีสทอง. (2565). การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ โดยใช้กลวิธีการสอนแบบดี อาร์ ที เอ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. *วารสารมจร ภาษาศาสตร์พุทธโฆสปริทรรศน์*. 8 (1), 153-164.
- ชลุด นิมเสมอ. (2553). *สายธารแห่งชีวิต (STREAM OF LIFE) - วาดเส้น (Drawing)*. กรุงเทพฯ: บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ขวลิต ชูกำแพง. (2551). การพัฒนาหลักสูตร. มหาสารคาม: ทีคิวพี จำกัด.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2564). *การพัฒนาหลักสูตร ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. นนทบุรี : เอ็มดี ออล กราฟิก.
- ณัชฌิชา โพธิ์ใจ และวาริรัตน์ แก้วอุไร. (2562). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างคุณลักษณะด้านความรับผิดชอบตามแนวคิด คุณลักษณะศึกษาของลิตโคนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. *วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร*. 21 (3), 61-74.
- ทิตนา แคมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ด้านสุทธยาการพิมพ์จำกัด
- นิกรมล โนวิชัยและปริญญาภา สีสทอง. (2565). การพัฒนาหลักสูตรส่งเสริมความสามารถการเขียนเรื่องตามจินตนาการโดยใช้แผนภาพ โครงเรื่องร่วมกับการให้ข้อมูลย้อนกลับสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*.
- สุธน วงค์แดง ภาณุมาศ เศรษฐจันทร และวีระพงษ์ สิงห์ครุฑ. (2561). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาคณะ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร. *วารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์*. 13 (37), 75-87.
- อนุตรา สุวคันธกุล. (2564). *การพัฒนาทักษะสีน้ำ วิชาศิลปะจินตนาการ โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนตามแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของซิมป์สัน*. ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Oliva, Peter F. (1992). *Developing the Curriculum*. 3rd edition. New York: HarperCollins.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: theory and practice*. New York, NY: Harcourt, Brace & World.

